

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 11 december 2023
(OR. en)

16701/23

**Interinstitutionellt ärende:
2023/0458(NLE)**

**POLCOM 313
WTO 197
SERVICES 64**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	11 december 2023
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2023) 776 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid Världshandelsorganisationens trettonde ministerkonferens om Demokratiska republiken Östtimors anslutning till WTO

För delegationerna bifogas dokument – COM(2023) 776 final.

Bilaga: COM(2023) 776 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.12.2023
COM(2023) 776 final

2023/0458 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

**om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid
Världshandelsorganisationens trettonde ministerkonferens om Demokratiska
republiken Östtimors anslutning till WTO**

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser rådets beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid Världshandelsorganisationens (WTO) trettonde ministerkonferens i samband med det planerade antagandet av ett beslut om Demokratiska republiken Östtimors anslutning till WTO.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO-avtalet)

Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO-avtalet) syftar till att uppnå målen i ingressen till avtalet. Avtalet trädde i kraft den 1 januari 1995.

Europeiska unionen (EU) är part i avtalet.¹ Samtliga 27 medlemsstater är också parter i avtalet. WTO får fatta beslut i enlighet med de förfaranden som fastställs i WTO-avtalet.

2.2. WTO:s ministerkonferens

Ministerkonferensen är WTO:s högsta beslutsfattande organ och sammanträder minst en gång vartannat år. Beslut fattas såväl rättsligt som i praktiken med enhällighet.

Nästa ministerkonferens kommer att äga rum i Abu Dhabi, Förenade Arabemiraten, den 26–29 februari 2024.

2.3. Den akt som planeras antas vid WTO:s ministerkonferens samt förslagets motiv och syfte

Vid WTO:s trettonde ministerkonferens kan ett beslut antas om Demokratiska republiken Östtimors (*Östtimor*) anslutning till WTO.

WTO-medlemmarna och Östtimor har nått en överenskommelse om villkoren för Östtimors anslutning till organisationen. Överenskommelsen har föregåtts av flera års förhandlingar, som inleddes när Östtimor 2016 lämnade in sin ansökan om medlemskap i WTO.

Genom att lägga fram villkoren för Östtimors anslutning till WTO för godkännande av rådet, anser kommissionen att dessa villkor utgör ett välavvägt och ambitiöst paket med åtaganden om öppnande av marknaden, vilket kommer att medföra betydande och samma fördelar för både Östtimor och dess handelspartner inom WTO. Östtimors ansökan om anslutning har granskats i enlighet med de riktlinjer som fastställts av WTO:s allmänna råd om de minst utvecklade ländernas anslutning.

2.4. Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Multilateralism är kärnan i EU:s handelspolitik och EU stöder tredjeländers WTO-anslutning på rätt villkor.

2.5. Förenlighet med unionens politik inom andra områden

I överensstämmelse med EU:s yttre åtgärder och utvecklingspolitik kommer förslaget att förankra Östtimor i det multilaterala handelssystemet i enlighet med riktlinjerna från WTO:s allmänna råd om de minst utvecklade ländernas anslutning.

¹ Rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående, på Europeiska gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994) (EGT L 336, 23.12.1994, s. 1).

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Allmänna anmärkningar

Syftet med detta förslag är att göra det möjligt för EU att ansluta sig till en eventuell konsensus i WTO om ministerkonferensens antagande av den planerade akten om Östtimors anslutning till WTO.

Det är ännu inte klart om, och i så fall i vilken utsträckning, WTO:s medlemmar kommer att kunna nå konsensus i fråga om den planerade akten, men EU:s ståndpunkt vid den trettonde ministerkonferensen måste fastställas i förväg av rådet i enlighet med artikel 218.9 i EUF-fördraget.²

Det föreliggande förslaget avser ett eventuellt beslut vid den trettonde ministerkonferensen om Östtimors anslutning till WTO. Östtimors regering ansökte 2016 om anslutning till WTO. En arbetsgrupp rörande Östtimors anslutning inrättades den 7 december 2016. Arbetsgruppens sjätte möte ägde rum den 11 oktober 2023. De multilaterala förhandlingarna om ytterligare handelsrelaterade områden pågår fortfarande. I mars 2023 slutförde kommissionen, på EU:s vägnar, de bilaterala förhandlingarna om en omfattande serie åtaganden om marknadsöppning från Östtimors sida. Anslutningen till WTO förväntas på ett bestående sätt bidra till processen för ekonomiska reformer och hållbar utveckling i Östtimor. EU bör stödja Östtimors anslutning.

Eftersom förhandlingar för närvarande pågår förväntar sig kommissionen att rådet kommer att fatta sitt beslut om EU:s ståndpunkt rörande resultatet av förhandlingarna så snart situationen i fråga om de relevanta texterna blir tydlig, antingen i inledningen av eller under själva ministerkonferensen.

Initiativet är helt förenligt med befintliga bestämmelser. Liknande beslut har utarbetats för WTO:s tidigare ministerkonferenser, senast för WTO:s tionde ministerkonferens som hölls 2015.³

Sammanfattning av villkoren för anslutningen till WTO

Lista över åtaganden: varor och tjänster

Varor

Östtimors tulltaxa består av 10 810 tullpositioner. Östtimor binder 100 % av sin tulltaxa och kommer att tillämpa de slutgiltiga bundna tullsatserna från och med anslutningsdagen, med undantag för vissa tullpositioner för informationsteknikprodukter (378 under 2027 och 27 under 2030).

- Industrivaror: den genomsnittliga slutliga bundna tullsatsen för andra produkter än jordbruksprodukter är 10,0 % (de högsta tullsatserna ligger på 80 % för färsk fisk och bambu).
- Jordbruksprodukter: den genomsnittliga slutliga bundna tullsatsen för jordbruksprodukter är 15,7 % (de högsta tullsatserna ligger på 80 % för kaffe och kakao).

² Om, vilket inte förväntas i detta fall, konsensus formaliserades i ett internationellt avtal om ändring av WTO-avtalet eller i ett plurilateralt internationellt avtal mellan vissa WTO-medlemmar, skulle kommissionen lägga fram nödvändiga förslag i enlighet med artikel 218.6 i EUF-fördraget efter det att texterna antagits och öppnats för godkännande av den trettonde ministerkonferensen eller av berörda WTO-medlemmar vid den trettonde ministerkonferensen.

³ [pdf\(europa.eu\)](https://pdf.europa.eu)

Dessa medelvärden för tullarna är mycket ambitiöst satta med tanke på att det rör sig om ett mindre utvecklat land, särskilt när man beaktar att Östtimor har en liten och sårbar ekonomi.

Tjänster

Östtimors lista över särskilda åtaganden gällande tjänster är mycket omfattande och ambitiös med tanke på att det är ett av världens minst utvecklade länder. Östtimor kommer att göra åtaganden om marknadstillträde och nationell behandling inom ett brett spektrum av tjänstesektorer, däribland yrkesmässiga tjänster, datatjänster och andra företagstjänster, kommunikationstjänster, byggtjänster, distributionstjänster, utbildningstjänster, miljötjänster, finansiella tjänster (försäkrings- och banktjänster), hälsorelaterade och sociala tjänster, turism- och reserelaterade tjänster, fritids-, kultur- och idrotts-tjänster samt transporttjänster. Östtimor kommer också att följa referensdokumentet om inhemsk reglering på tjänsteområdet

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet ”akter med rättslig verkan” omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”⁴.

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

WTO:s ministerkonferens är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen WTO-avtalet, som i enlighet med artikel IV.1 i WTO-avtalet har behörighet att fatta beslut i alla frågor som omfattas av något av de multilaterala handelsavtalen, däribland beslut med rättslig verkan.

De planerade akter som nämns ovan utgör akter med rättslig verkan, eftersom de kan påverka unionens rättigheter och skyldigheter med stöd i internationell rätt.

De planerade akterna varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelan kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som

⁴ Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör den gemensamma handelspolitiken.

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 207 i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 207 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar vid Världshandelsorganisationens trettonde ministerkonferens om Demokratiska republiken Östtimors anslutning till WTO

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Marrakechavtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (*WTO-avtalet*) ingicks av unionen genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994⁵ och trädde i kraft den 1 januari 1995.
- (2) I enlighet med artiklarna IV.1 och IX.1 i WTO-avtalet får Världshandelsorganisationens (WTO) ministerkonferens anta beslut med enhällighet.
- (3) WTO:s ministerkonferens kan vid sitt trettonde möte den 26–29 februari 2024 anta ett beslut om Östtimors anslutning till WTO.
- (4) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid WTO:s ministerkonferens, eftersom besluten kommer att vara bindande för unionen.
- (5) Förhandlingarna om Östtimors anslutning till WTO inleddes 2016. En arbetsgrupp rörande Östtimors anslutning inrättades den 7 december 2016. Arbetsgruppens sjätte möte ägde rum den 11 oktober 2023. De multilaterala förhandlingarna om ytterligare handelsrelaterade områden pågår fortfarande. I mars 2023 slutförde kommissionen, på EU:s vägnar, de bilaterala förhandlingarna om en omfattande serie åtaganden om marknadsöppning från Östtimors sida. Anslutningen till WTO förväntas på ett bestående sätt bidra till processen för ekonomiska reformer och hållbar utveckling i Östtimor. EU bör stödja Östtimors anslutning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar vid WTO:s trettonde ministerkonferens ska vara följande:

Att ansluta sig till den konsensus som uppnåtts bland WTO-medlemmarna i syfte att anta ett beslut om Östtimors anslutning till WTO.

⁵ EGT L 336, 23.12.1994, s. 1.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*